

CEPV2001

K

1 Hospodin navštívil Sáru, jak řekl, a splnil jí, co slíbil. ([: Gn 25:21 Sd 13:3 1S 1:20 L 1:13 L 1:30n; Gn 17:19 Gn 18:10 Gn 18:14 : Ga 4:23])

2 Sára otěhotněla a Abrahamovi, ačkoli byl stár, porodila syna v čase, který mu Bůh předpověděl. ([Gn 18:11])

3 Abraham dal svému narozenému synu, kterého mu Sára porodila, jméno Izák.

4 Když mu bylo osm dní, Abraham svého syna Izáka obřezal, jak mu Bůh přikázal. ([> Sk 7:8])

5 Abrahamovi bylo sto let, když se mu syn Izák narodil.

6 Tu Sára řekla: „Bůh mi dopřál, že se mohu smát. Se mnou at' se směje každý, kdo o tom uslyší.“ ([: Gn 18:12 : Iz 54:1n Ž 113:9])

7 A dodala: „Kdo by byl Abrahamovi řekl, že Sára bude kojit syny? A přece jsem mu porodila syna, ačkoli je stár.“

8 Dítě rostlo a bylo odstaveno. V den, kdy Izáka odstavili, vystrojil Abraham veliké hody.

1 Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.

2 Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

3 A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák.

4 A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl přikázal Bůh.

5 Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

6 I řekla Sára: Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.

7 A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

8 I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

- V případě Sáry a Abrahama se stal malý zázrak, ač oba pokročilého věku, přesto Sára otěhotněla. 1. verš nám na to dává částečnou odpověď – Hospodin navštívil Sáru => Sára počala díky Hospodinu.
- Izák (Smíšek)
- Obřízka se konala 8. den po narození. Jak bylo zjištěno, mají v té době děti v krvi nejvyšší hladinu enzymu, ovlivňujícího srážlivost krve. (: Gn 17,10)
- Ani v tehdejší době dlouhověkých nebylo obvyklé, aby takto staří manželé měli děti.
- v. 6. - : Gn 18,12-15 – předtím se Sára smála, že nevěřila, nyní se směje radostí nad narozením dítěte.

9 Sára však viděla, že syn, jehož Abrahamovi porodila Hagar egyptská, je poštívač. ([: Ga 4:29])

10 Řekla Abrahamovi: „Zapud' tu otrokyni i jejího syna! Přece nebude syn té otrokyně dědicem spolu s mým synem Izákem.“ ([> Ga 4:30 : Sd 11:2])

11 Ale Abraham se tím velmi trápil; vždyť šlo o jeho syna.

12 Bůh však Abrahamovi řekl: „Netrap se pro chlapce a pro tu otrokyni; poslechni Sáru ve všem, co ti říká, neboť tvé potomstvo bude povoláno z Izáka. ([> Ř 9:7n Žd 11:18])

13 Učiním však národ i ze syna otrokyně, neboť také on je tvým potomkem.“ ([Gn 17:20])

14 Za časného jitra vzal Abraham chléb a mých vody a dal Hagarě. Vložil jí dítě na ramena a propustil ji. Šla a bloudila po Beeršebské stepi. ([: J 8:35 : 1Kr 19:3n])

15 Když voda v měchu došla, odložila dítě pod jedním křoviskem.

16 Odešla a usedla opodál, co by lukem dostřelil, neboť si řekla: „Nemohu se dívat, jak dítě umírá.“ Usedla tam, zaúpěla a rozplakala se.

17 Bůh uslyšel hlas chlapce a Boží posel z nebe zavolal na Hagaru. Privil jí: „Co je ti, Hagar? Neboj se! Bůh slyšel hlas chlapce na tom místě, kde je. ([: Gn 16:8])

18 Vstaň, vezmi chlapce a pečuj o něj, já z něho učiním veliký národ.“ ([Gn 17:20])

19 Tu jí Bůh otevřel oči a ona spatřila studni s vodou. Šla, naplnila mých vodou a dala chlapci napít. ([: Ž 107:4-Ž 107:6])

20 A Bůh byl s chlapcem. Když vyrostl, usadil se ve stepi a stal se lučištníkem. ([: Gn 16:12])

21 Usadil se v Páranské stepi a jeho matka mu dala ženu z egyptské země. ([: Gn 16:1])

9 Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.

10 I řekla Abrahamovi: Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn dívky té s synem mým Izákem.

11 Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

12 I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v Izákovi nazváno bude tobě símě.

13 A však i syna dívky učiním v národ; nebo tvé símě jest.

14 Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvi vodu, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji od sebe i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabě.

15 A když nebylo vody v láhvi, povrhla dítě pod jedním stromem.

16 A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučiště dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívat na smrt dítěte.

Seděla tedy naproti, a pozdvíhši hlasu svého, plakala.

17 I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Cot' jest, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte z místa, na kterémž jest.

18 Vstaň, vezmi dítě, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký učiním je.

19 A otevřel Bůh oči její, aby uziřela studnici vody. I šla a naplnila láhvi vodou, a napojila dítě.

20 A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.

21 Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.

- Dalo by se předpokládat, že Sára díky své radosti bude shovívavá a že snad upustí od starých sporů, ale opak byl pravdou. Mezi Sárou a její otrokyní je stále nepřátelství. Dost dobře nechápu Sářiny myšlenkové pochody – už, když přiměla Abrahama, aby vešel k Hagar a poté, když zjistila,

že ta otěhotněla, obvinila z toho Abrahama, tak i nyní Abrahama donutí, aby otrokyni vyhnal i s Izmaelem. Ale prakticky jen řeší důsledek svého rozhodnutí. V textu se píše, že Izmael byl posměvač, ale já se domnívám, že se spíše jednalo o Sářiny obavy ohledně dědictví (zbytečně, jak vyplývá z dalšího textu, dědictví určuje Bůh). Nechtěla, aby její syn byl ohrožen nemanželským Izmaelem. Povšimněme si, jak Sára dělí oba syny na svého a Hagařina, aniž by brala ohledy, že jsou prakticky oba syny Abrahamovými, potažmo syny Božími. Už zapomněla, že ona na tom nemá prážádnou zásluhu? Proč se asi Izák jmenuje Izák – Smíšek? Nebylo to snad pro Sářin úsměšek a pochyby, že ještě otěhotní? A není od věci, že ve jméně Hagařina syna se objevuje El – Bůh. (Izmael – Vyslyší Bůh). Nicméně oba synové dostávají od Boha slib požehnání. Oba jsou praotci dvou velikých národů, které hýbou světem dodnes – Arabů a Židů.

- Vraťme se k Abrahamovi, který s bolestí v srdci a snad pro klid v domě, resp. ve stanu, vyhnal Hagar i s Izmaelem do pouště. Abraham nedělá mezi syny rozdíly, oba je miluje stejně, ale Sára chce prosadit pouze svého Izáka (podobná situace se bude v budoucnu opakovat např. u Jáкова a Ezaua). Jistě si velice dobře uvědomovala svoji situaci. Byla si vědoma toho, že narození Izáka byl zázrak a že je to její poslední šance splnit svou mateřskou funkci. Přes všechna Boží ujištění, že z Izáka učiní veliký pronárod, dělá Sára sama, co je v jejích silách, aby svého syna ochránila a zabezpečila. Jak často jednáme podobně a necháváme si zadní vrátka. Navíc tu mohl svoji roli sehrát Hagařin věk, ona byla pravděpodobně mladá žena, která mohla mít děti daleko více, na rozdíl od Sáry, která už byla daleko za zenitem. Takže vlastně nešlo až tolik o Izmaela, ale především o sokyni Hagar a proto ji bylo třeba odstranit.
- Zdá se, že Hagar si vzala slova Hospodinova k srdci a pokořila se pod ruku své paní (Gn 16,9). Také její vyhnání je nyní z jiného důvodu. Zatímco poprvé byla Sárou donucena odejít, nyní je přímo vyhoštěna a to samotným Abrahamem. Nabízí se otázka, jak by Abraham reagoval, kdyby nebyl Bohem ujištěn, že o Hagar i Izmaela bude postaráno a také z něj vzejde veliký národ. Oba synové budou tedy Bohem požehnáni díky Abrahamovi. Abraham se tím dostává opět do role jakéhosi starozákonního Mesiáše.
- Na odchodu Hagar do pouště mě zaujalo několik věcí: a) zdá se, že Abraham Hagar vypravil takto brzy, aby to vidělo co nejméně očí, b) text uvádí, že A. vložil Hagaře dítě na ramena, ale Izmaelovi bylo tehdy již 14 let (Gn 16,16), takže snad již chodil sám – spal nebo to bylo myšleno jako břímě, které teď Hagar ponese zcela sama?
- Na poušti se odehrálo drama, které by žádná matka nechtěla prožít. Hagar musela odložit svého syna, aby ho neviděla umírat žízni. V té chvíli reaguje Bůh na chlapcův pláč a prostřednictvím posla zachraňuje Hagar i s dítětem.
- Přes všechny negativní názory na Izmaela (nezkrotný, posměvač, do dnešní doby protivník Židů) i na Hagar (otrokyně, Egyptanka, pohrdla Sárou) uvádí text, že Bůh byl s Izmaelem. To jen potvrzuje fakt, že myšlení lidské se od toho Božího značně liší.
- A Hagar udělala to nejlepší, co mohla – dala Izmaelovi ženu Egyptanku, tedy vlastní krev

22 V té době řekl abímelek a píkol^(a), velitel jeho vojska, Abrahamovi: „Bůh je s tebou ve všem, co činíš. (a) Tj. „ústa všech“, titul vysokého hodnostáře, vezíra. ([Gn 20:2 Gn 20:15 Gn 26:1.26; : Gn 26:28 Gn 39:3])

23 Proto mi na místě přísahaj při Bohu, že neoklameš mne ani mého nástupce a následníka. Milosrdenství, jaké jsem já prokázal tobě, prokazuj i ty mně a zemi, v níž jsi pobýval jako host.“ ([Gn 31:44 Joz 2:12 1S 24:22])

24 Abraham tedy řekl: „Jsem hotov přísahat.“

25 Ale domlouval abímelekovi kvůli studni s vodou, kterou abímelekovi služebníci uchvátili. ([Gn 26:15- Gn 26:18])

26 Abímelek na to odvětil: „Nevím, kdo to udělal. Tys mi to neoznámil a já jsem o tom dodnes neslyšel.“

27 I vzal Abraham brav a skot a dal abímelekovi. Pak spolu uzavřeli smlouvu. ([Gn 20:14n; : Gn 26:31])

28 Sedm ovcí ze stáda postavil Abraham zvlášť.

29 Tu se abímelek Abrahama otázal: „Co s těmi sedmi ovcemi, které jsi postavil zvlášť?“

30 A on řekl: „Sedm ovcí si ode mne vezmi na svědectví, že jsem tuto studni vykopal já.“

31 Proto se to místo nazývá Beer-šeba (to je Studně přísahy^(b)), že tam oba přísahali. (b) Nebo: Sedmistudní. ([Gn 26:33])

32 Po uzavření smlouvy v Beer-šebě se abímelek a píkol, velitel jeho vojska, hned navrátili do pelištejské země.

33 A Abraham zasadil v Beer-šebě tamaryšek a vzýval tam jméno Hospodina, Boha věčného. ([1S 8:1n])

34 Abraham pobyl v pelištejské zemi jako host mnoho dní.

22 Stalo se pak toho času, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s tebou jest ve všech věcech, kteréž ty činíš.

23 Protož nyní, přísáhní mi teď skrze Boha: Toto at' se stane, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem já učinil s tebou, i ty že učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.

24 I řekl Abraham: A já přísáhnu.

25 (A přitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž mu mocí odjali služebníci Abimelechovi.

26 I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.)

27 Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

28 A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť.

29 I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť?

30 Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi to bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

31 Pročež nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

32 A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

33 I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, Boha silného, věčného.

34 A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

- Závěr kapitoly už se netýká Hagar a popisuje uzavření smlouvy mezi abímelekem a Abrahamem. Abímelek zde vystupuje jako spravedlivý a poctivý panovník a stejně tak i Abraham. Je to krásný příklad uzavírání smlouvy, kdy ještě platilo slovo muže.